

[Filosofovat se dá o všem]

Ladislav Hejdánek

◆ diktát, česky, vznik: 12. 2. 2006

◆ dictate, Czech, origin: 12. 2. 2006

[Filosofovat se dá o všem]

[strojový, neredigovaný přepis – model Gemini Pro 3 preview]

Neděle 12. února 2006

Filosofovat se dá o všem. Ale abyste mohli o něčem filosofovat, tak se s tím musíte seznámit, musíte o tom něco vědět. A nejenom vědět, to je málo; musíte na základě toho vědění s tím umět něco podnikat. A na druhé straně musíte o tom vědět na základě toho, že s tím umíte něco podnikat.

Tohle všechno je předpokladem k tomu, aby to filosofování o něčem bylo dostatečně smysluplné. A protože ovšem je velmi snadné o ledasčem filosofovat a málo o tom vědět – to jest přesto, že o tom málo víme – tak to slovo filosofování nabylo takového trochu problematičtějšího, snad trochu pejorativního nádechu.

Místo aby někdo něco dělal, nebo místo aby něco pořádně věděl, tak se o něm řekne, že o tom jenom filosofuje. Ale to je vlastně jakýsi závěr z toho, že většina těch, co filosofují, o tom, o čem filosofují, moc nevědí. Že se pouštějí do těch takzvaných spekulací bez důkladného základu, který samozřejmě nemůžeme chápat tak, že ten základ je rozhodující pro to uvažování, pro to reflektování, pro to filosofování. Nýbrž že je předpokladem.

To filosofování nevyplývá z toho vědění nebo z té obeznámenosti, z té dovednosti, z toho, že jsme orientováni. To z toho nevyplývá ještě. Ale bez toho se neobejde.

To bylo 17. února v pátek večer.